
TUETAAN YHDESSÄ!

OPINTO-OHJAAJAN JA ERITYISOPETTAJAN YHTEISTYÖ OPPIMISEN TUESSA

Yhdessä tukien –hanke Iisalmen lyseon ja
Rautavaaran lukion yhteistyönä 1.5.2024 -
31.5.2026

YHDESSÄ TUKIEN – HANKKEEN TAVOITTEET

Oppimisen tuen toimintakulttuurin vahvistaminen

Varhaisen tuen tarjoaminen

Opiskelutekniikoiden opettaminen oppiaineiden kursseilla

Hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Kahden erikokoisen lukion yhteistyö

ERITYISOPETTAJAN JA OPINTO- OHJAAJAN YHTEISTYÖN YHTEISET TAVOITTEET

- opiskelijalle taataan yksilöllinen, oikea-aikainen ja kokonaisvaltainen tuki
 - ehkäistään opintojen keskeyttämistä ja vahvistetaan sujuvaa opintojen etenemistä
 - luodaan palvelupolku, jossa opiskelijaa tuetaan opintojen jokaisessa vaiheessa
-

ERITYISOPETTAJAN JA OPINTO- OHJAAJAN ROOLIT JA VASTUUT

- Opinto-ohjaaja
 - Kokonaisvaltainen opintojen suunnittelu ja henkilökohtaisen opintopolun ohjaus
 - Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatko-opintoihin/työelämään ohjaaminen
 - Opiskelijan elämäntilanteen, motivaation ja tavoitteiden kartoitus
 - Ohjaus palveluihin ja tuen muotoihin
 - Erityisopettaja
 - Pedagoginen asiantuntemus: oppimisen haasteiden tunnistaminen ja arviointi
 - Osa-aikainen erityisopetus, tukitoimien suunnittelu ja pedagogiset ratkaisut
 - Erilaiset testaukset ja muut arvioinnit
 - Opettajien konsultointi tuen järjestämisessä
 - Yhteistyössä korostetaan, että roolit täydentävät toisiaan.
-

YHTEISTYÖN EDELLYTYKSET

Avoin ja säännöllinen kommunikointi

Yhteiset käytänteet ja sovitut
toimintaprosessit

Luottamuksellinen ilmapiiri

Opojen ja erityisopettajien yhteinen
ymmärrys tuen rakenteista ja
rajapinnoista

YHTEISTYÖN HYÖDYT OPISKELIJALLE

Opiskelija saa kokonaisvaltaista ja koordinoitua tukea, jolloin varmistetaan, ettei mikään asia jää käsittelemättä

Ohjaus ja pedagoginen tuki nivoutuvat yhteen

Suunnitelmat ja tukitoimet ovat johdonmukaisia

Opiskelija saa kokemuksen, että tulee nähdyksi ja kuulluksi

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

14.5.2025

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Oppimisen tuesta ja erityisopetuksesta tiedottaminen	2
3. Oppimisen tuen ja erityisopetuksen tarpeen arviointi ja tunnistaminen sekä kirjaus henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan	2
4. Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen	4
4.1. Tuen suunnittelu ennen opintojakson alkua	4
4.2. Tuki opintojakson aikana	4
5. Päätös erityisopetuksesta	5
6. Oppimisen tuen ja erityisopetuksen seuranta ja arviointi	6
7. Yhteistyö, vastuu ja työnjako	7

Liite 1. Tarkistuslista tuen toteuttamisesta aineenopetuksessa

Liite 2. Oppimisen haasteiden tunnistaminen

YHTEISTYÖ
ENNEN
OPINTOJEN
ALKUA

- Opinto-ohjaajat kokoavat tiedot mahdollisesta tuen tarpeesta perusopetuksen oppilaanohjaajien kanssa järjestettävässä tiedonsiirtotapaamisessa ennen lukuvuoden alkua.
- Opinto-ohjaaja ja erityisopettaja suunnittelevat tukitoimia ennen lukuvuoden alkua ennakkotietojen pohjalta
 - Lähteinä ovat yhteisvalinnan tai jatkuvan haun valintaan perustuvat tiedot sekä muut oppilaitokseen yksilökohtaisesti siirretyt tiedot.
 - Tiedon lähteinä voivat olla myös opiskelijan tai hänen huoltajansa ilmoittama tuen tarve.

YHTEISTYÖ OPINTOJEN ALUSSA

- Erityisopettajan tekemien kartoitusten perusteella havaittujen oppimisen tuen tarpeiden suunnittelusta pidetään palaveri.
 - Palaveriin kutsutaan opiskelija, huoltaja, ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja sekä mahdollisesti aineenopettaja/opiskeluhuollon edustaja.
- Lukio tutuksi –opintojakson suunnittelu ja toteutus yhteistyössä.
 - Ryhmytyminen, opiskelutekniikat, ainevalinnat, lukio-opintojen käytänteet
- Opintojen seuranta yhteistyönä: poissaolot, eteneminen, arviointi ja mahdolliset huoli-viestit opettajilta (työnjako, kuka käynnistää selvittelyt ja on yhteydessä opiskelijaan)

2. Oppimisen tuesta ja erityisopetuksesta tiedottaminen

Oppimisen tuesta ja erityisopetuksesta tiedotetaan:

- ensimmäisen vuosikurssin lukio-opiskelijoille pidettävällä Lukio tutuksi –opintojaksolla,
 - eri oppiaineiden opintojaksojen alussa,
 - Wilman tiedotteilla ja opinto-oppaassa,
 - kotiväen illoissa, sekä
 - ryhmänohjaajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajien opiskelijahaastatteluissa.
-

Erityisopetuksen tarpeen määrittelyprosessi

Mitä	Miten	Kuka vastaa
Ennakkotiedot	<ul style="list-style-type: none">• Opiskelijavalinnan vahvistuttua opinto-ohjaajien tiedonsiirtopalaveri• Erityisopettaja selvittää erityisopetuksen tarpeen peruskoulusta toimitettujen tietojen perusteella.• Perusvalmiuksien testaus lähtötasotesteillä (matematiikan taitokartoitus, luki-seula)• Wilman tiedonsiirtolomake• Asiantuntijalausunnot• Huoltajalta tuleva tieto	Opinto-ohjaajat, erityisopettaja, ryhmänohjaaja, rehtori
Lähtötason kartoitus	<ul style="list-style-type: none">• Perusvalmiuksien testaus lähtötasotesteillä (matematiikka, luki-seula)• Yksilötestit tarvittaessa	Erityisopettaja, ryhmänohjaaja
Opintojen alkuvaiheen tuen tarpeen selvittely	<ul style="list-style-type: none">• Ryhmänohjaajan haastattelu	Ryhmänohjaaja
Opintojen aikana ilmenevät tuen tarpeet	<ul style="list-style-type: none">• Ryhmänohjaajan opintojen seuranta ja haastattelu• Opinto-ohjaajien haastattelut• Aineenopettajien havainnot (liite 2)	Ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja, aineenopettaja

YHTEISTYÖ OPINTOJEN AIKANA

- Nelosvaroituksiin tai muihin opettajien ilmoittamiin huolenaiheisiin reagoiminen yhteistyössä jo kurssin aikana.
 - Ohjaaminen tukipajaan, jota erityisopettaja koordinoi
- Joka periodin päättyessä yhteinen palaveri, jossa käydään läpi opiskelijaryhmien poissaolot, opintojen arviointi ja mahdolliset etenemiseen vaikuttavat seikat. Sovitaan, kuka ryhtyy selvittämään opiskelijan tilannetta.
- Tiedot erityisjärjestelyhakemusten käynnistämiseen yökokeisiin, mm. lisäaika.
- Päivittäiset keskustelut opiskelijoista, joilla nähdään tuen tarvetta/herää huoli. Tämän mahdollistaa lähellä sijaitsevat työtilat ja mm. yhteiset lounasajat.

OHJEET YHTEISTYÖSTÄ, VASTUISTA JA TYÖNJAOSTA

7. Yhteistyö, vastuu ja työnjako

Rehtori	<ul style="list-style-type: none">• Resursoi oppimisen tuen ja erityisopetuksen.• Vastaa erityisopetusta koskevan hallintopäätöksen tekemisestä.• Vastaa opiskeluhuollosta.
Opinto-ohjaaja	<ul style="list-style-type: none">• Osallistuu nivelvaiheen tiedonsiirtoon ja huolehtii tiedonsiirrosta ryhmänohjaajille ja erityisopettajalle.• On tarvittaessa mukana tukitoimien suunnittelussa.• Osallistuu tukitoimien toteuttamiseen yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa.• Ohjaa tukea tarvitsevaa opiskelijaa opintojen eri vaiheissa.• Seuraa ja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa toteutettujen tukitoimien vaikuttavuutta.
Erityisopettaja	<ul style="list-style-type: none">• Suunnittelee tukitoimet yhdessä opiskelijan kanssa.• Selvittää opiskelijan tahdonilmaisun tukitoimien kirjaamiseen.• Tekee tarpeen mukaan yhteistyötä opiskeluhoillon sekä opiskelijan hoito- ja kuntoutusverkoston kanssa.• Selvittää ja arvioi opiskelijan erityisopetuksen tarpeen perusopetuksen aikana tehdyn päätöksen pohjalta, jos opiskelijalle on tehty perusopetuksen aikana oppimisen tukea tai erityisopetusta koskeva hallintopäätös.• Osallistuu tukitoimien toteuttamiseen opetushenkilöstön yhteistyönä.• Seuraa ja arvioi tuen tarvetta ja annetun tuen vaikuttavuutta.• Valmisteleo ja kirjaa hallintopäätöksen.
Ryhmänohjaaja	<ul style="list-style-type: none">• Käynnistää tarvittaessa ryhmänsä opiskelijan tuen tarpeen selvittämisen.• Osallistuu tukitoimien toteuttamiseen opetushenkilöstön yhteistyönä.• Seuraa ja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa toteutettujen tukitoimien vaikuttavuutta.
Aineenopettaja	<ul style="list-style-type: none">• Tiedottaa opiskelijoille saatavilla olevista tukitoimista ja on mukana tukitoimien suunnittelussa.• Neuvottelee vaihtoehtoisista opiskelutavoista opiskelijan, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.• Toteuttaa yhdessä opiskelijan ja opetushenkilöstön kanssa opiskelun ja oppimisen tukitoimia.• Tiedottaa ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajille ja erityisopettajalle, jos opiskelu ei etene tai jos opiskelija ei osallistu säännöllisesti opiskeluun.• Kirjaa antamansa tuen opiskelijan tukilomakkeelle Wilmassa.

YHTEISTYÖ OPINTOJEN PÄÄTTYESSÄ

- Opintopistekertymien/oppimäärän kriteerien seuranta yhteistyössä ja siihen liittyvä ohjaus. Työnjaosta sopiminen.
- Opiskelijan jatko-opintosuunnitelmien huomiointi tuen tarpeiden siirtymisessä korkea-asteelle.

MITÄ KANNATTA KOROSTAA OMASSA OPPILAITOKSESSA?

- Miten käytännössä yhteistyötä toteutetaan?
- Millaiset yhteiset toimintamallit, palaverikäytännöt ja prosessit on luotu?
- Miten vastuut jakaantuvat?
- Millaisia esimerkkejä onnistuneesta yhteistyöstä on jo olemassa?

KIITOS!

HANNE ULJONEN, ERITYISOPETTAJA
TIINA MUSTONEN, OPINTO-OHJAAJA

